

Хепатитис А

Хепатитис А је вирусна инфекција јетре. Вирус се шири фекалним и оралним путем, укључујући контаминирану храну или воду или директним контактом са зараженом особом. Вакцинација и добро одржавање хигијене спречавају инфекцију.

Шта је хепатитис А?

'Хепатитис' значи упала или отицање јетре. То могу да изазову хемикалије или дроге или различите врсте вирусних инфекција. Један од најчешћих узрочника заразног хепатитиса је вирус хепатитиса А. Инфекција једном врстом вируса који изазива хепатитис НЕ даје заштиту против инфекције неким другим вирусима који изазивају хепатитис.

Који су симптоми хепатитиса А?

Симптоми укључују слабост, мање и веће болове, температуру, мучнину, губитак апетита, стомачне болове попраћене тамном мокраћом, бледом столицом и жутицом (пожутеле очне јабучице и кожа). Болест обично траје између једне и три недеље (иако неки симптоми могу да трају и дуже) и готово увек дође до потпуног опоравка. Код мале деце инфекција обично протекне без симптома. Хепатитис А НЕ изазива дугорочно обољење јетре, а врло ретко се заврши смрћу. Период који протекне између контакта са вирусом и настанка симптома је обично четири недеље, али може да варира од две до седам недеља.

Како се болест шири?

Заражене особе могу да пренесу вирус на друге људе две недеље пре него што се код њих појаве симптоми, па до недељу дана после појаве жутице (све заједно око три недеље). Велика количина вируса се налази у фекалијама (столици) инфициране особе током периода инфекције. Вирус може да преживи и неколико недеља ван организма ако постоје повољни услови за то (на пример, у канализацији).

Хепатитис А се обично преноси када се вирус од заражене особе прогута приликом:

- јела контаминираних хране
- пића контаминираних воде
- контакта са пеленама, постељином и пешкирима који су упрљани фекалијама заражене особе
- директног контакта (укључујући полни однос) са зараженом особом.

Пријављени случајеви хепатитиса А настали су:

- преносом болести са једне на другу особу, укључујући мушкарце који су имали полне односе са другим мушкарцима
- пијењем воде која је била контаминирана отпадном водом из канализације
- конзумирањем хране која је била контаминирана отпадом из канализације, као што су шкољке
- конзумирањем хране коју је припремао неко ко је заражен.

Инфекција хепатитисом А и даље представља проблем за особе које одлазе у иностранство, нарочито оне путнике који путују у земље у развоју, у којима је хепатитис А често присутан.

Код кога постоји ризик од ове болести?

Особе које нису имале хепатитис А и које нису вакцинисане против њега су под ризиком од заразе.

Како се спречава зараза хепатитисом А?

Вакцинисање

Постоји безбедна и ефикасна вакцина против хепатитиса А. Могуће је да ће требати и до две недеље да вакцина почне да пружа заштиту.

Вакцина се препоручује следећим групама људи код којих постоји већи ризик од заразе:

- путницима који посећују земље у којима је хепатитис А често обољење (већина земаља у развоју)
- честим посетиоцима сеоских и удаљених заједница урођеника
- мушкарцима који имају полне односе са мушкарцима
- радницима у обдаништима и предшколским установама
- интелектуално хендикепираним особама и њиховим неговатељима
- неким здравственим радницима који раде са заједницама урођеника или у њиховим заједницама
- радницима на одржавању канализације
- водоинсталатерима
- наркоменима који убризгавају дрогу у вене
- пацијентима са хроничним обољењем јетре
- хемофиличарима који примају концентрате мешовите крвне плазме.

Шта још може да се учини да се избегне зараза хепатитисом А?

Свако треба увек добро да пере руке најмање 10 секунди сапуном под текућом водом и да их добро обрише чистим пешкиром:

- после употребе тоалета

- пре јела
- пре припремања хране или пића
- после контакта са предметима као што су пелене или презервативи.

Шта може да се предузме да би се избегло инфицирање других?

Ако имате хепатитис А, осим тога што треба добро да перете руке, док сте заразни треба да избегавате следеће активности (односно најмање још недељу дана после почетка жутице):

- НЕМОЈТЕ припремати храну или пиће за друге
- НЕМОЈТЕ користити исти прибор за јело и пиће који користе други
- НЕМОЈТЕ користити исту постељину и пешкире које користе други
- уздржите се од полних односа
- прибор за јело оперите водом и детерџентом, а постељину и пешкире перите у машини за рубље.

Следеће особе које имају хепатитис А не би требало да иду на посао и у школу док су заразне:

- особе које раде са храном или пићем
- особе које долазе у близак лични контакт са другима, као што су васпитачи у обдаништима и здравствени радници
- особље, деца и тинејџери не би требало да одлазе у обданишта или школу док су заразни
- сви пацијенти би требало да затраже савет лекара пре него што поново крену на посао или у школу.

Како се поставља дијагноза хепатитиса А?

Дијагноза је заснована на симптомима пацијента и потврђује се анализом крви која открива антитела IgM на хепатитис А.

Како се лечи хепатитис А?

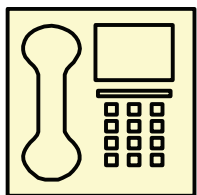
За хепатитис А не постоји никакав посебан третман. Чланови домаћинства и сексуални партнери заражене особе обично треба да приме инјекцију имуноглобулина. Та инјекција може да спречи или да ублажи озбиљност обољења ако се да у року од две недеље од контакта са зараженом особом.

Како реагују заводи за јавно здравље?

- Лекари, болнице и лабораторије морају у поверењу да пријаве случајеве хепатитиса А локалном заводу за јавно здравље.
- Особље завода за јавно здравље сарађиваће са лекаром, пацијентом или његовом породицом да идентификује особе које су под ризиком од заразе због блиског контакта са пацијентом и пружиће им информације о тој болести. Особље завода за јавно здравље поступа у складу са специјалним смерницама за рад са оболелима од хепатитиса А који иду у обданиште или раде у обданишту или на месту где се припрема храна за продају.

Особље завода за јавно здравље такође спроводи истрагу у случајевима хепатитиса А да би утврдило његов узрок, довело болест под контролу и спречило даље ширење инфекције.

Више информација – Заводи за јавно здравље у Новом Јужном Велсу

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au